

Onderwijs en examenprogramma 2019-2022

**Informatie voor studenten van de
opleiding Sport en bewegingsleider
niveau 3**

Leerweg: BOL

Crebonummer: 95280

MBO

Krea bo futuro

Inhoudsopgave

Algemene opleidingsgegevens.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
1.1 Structuur van jouw opleiding	5
1.2 Kwalificatiedossier	5
1.3 Kerntaken en werkprocessen.....	5
1.4 BPV	6
1.5 Generiek	7
1.6 Loopbaan en Burgerschap	9
1.7 Opleidingsprogramma.....	10
1.8 Ontwikkelingsgericht toetsplan beroepsdeel.....	13
1.9 Ontwikkelingsgericht toetsplan generiek.....	14
1.10 Aantal uren	15
1.11 Lessentabel van jouw opleiding	15
1.12 Studievoortgang en overgangsnormen.....	18
2. Examenprogramma en diplomeringseisen	19
2.1 De beroepsgerichte examinering	19
2.2 Nederlands	20
2.3 Rekenen	20
2.4 Engels	21
2.5 Burgerschap	21
2.6 Diplomering	22
2.7 Vrijstellingen	23
2.8 Herkansingen	23
2.9 Examenreglement	23

Vastgesteld op 7 mei 2019

door de examencommissie

namens de directie van MBO Bonaire

1. Het Onderwijsprogramma

1.1 Algemene opleidingsgegevens

Kwalificatiedossier Crebocode	Sport & bewegen 22171
Naam kwalificatie Crebocode	Sport & bewegingsleider 95280
Leerweg:	BOL
Instructietaal:	Nederlands
Uitvoeringslocaties:	Unit MBO Kaya Korona # 4 Kralendijk, Bonaire, CN
Adres opleidingsinstituut:	MBO-Scholengemeenschap Bonaire Kaya Korona # 4 Bonaire
Branche vereiste	EHBSO
Studielast:	4800 klokuren
Instroomrechten:	Diploma VMBO-p: deze student stroomt in op niveau 3 Overgang VMBO-T 3 ^{de} naar 4 ^{de} leerjaar: Deze student stroomt in op niveau 3
Doorstroomrechten:	Met een diploma Sport en Bewegingsleider is doorstroming mogelijk naar Sport en Bewegen niveau 4.
Wettelijk kader	Voor het Middelbaar beroepsonderwijs in Caribisch Nederland geldt de WEB BES.

1.2 Structuur van jouw opleiding

Het onderwijs in jouw opleiding moet ervoor zorgen dat je straks voldoet aan alle eisen die aan jou als beginnend beroepsbeoefenaar gesteld worden.

In de komende paragrafen wordt uitgelegd wat elk onderdeel van de opleiding inhoudt. Jouw mbo- opleiding bestaat uit:

Kwalificatiedossier:

- Beroepsgericht

Overige onderdelen:

- Beroepspraktijkvorming (BPV)
- Generieke vakken: Nederlands, Rekenen en Engels
- Loopbaan en burgerschap
- Eventueel aanvullende programma's zoals ICT e.d.

Het beroepsgericht gedeelte bevat informatie die voor je beroep nodig is.

Elke mbo-deelnemer dient stage te lopen tijdens zijn opleiding. De stage heet in het mbo Beroepspraktijkvorming (BPV).

Het algemene deel in jouw opleiding moet ervoor zorgen dat je als burger in de Nederlandse samenleving goed kunt functioneren. Dit algemene deel heet "Loopbaan en Burgerschap" en is verplicht voor alle mbo-opleidingen.

Verder stelt de overheid eisen aan het algemeen niveau van Nederlands, Rekenen.

1.3 Kwalificatiedossier

De inhoud van de opleiding voor je beroep is vastgelegd in een "kwalificatiedossier". Je kunt het kwalificatiedossier van jouw opleiding vinden op <http://kwalificaties.s-bb.nl/>.

In een kwalificatiedossier is beschreven wat de eisen zijn die de overheid stelt. Alle scholen in Nederland en Bonaire moeten zich houden aan deze eisen. Deze eisen per opleiding noemen we een kwalificatie. Iedere kwalificatie heeft een eigen code, genaamd crebocode.

De volgende kwalificatie uit het kwalificatiedossier Sport en bewegen worden in deze studiewijzer beschreven:

Naam kwalificatie	Crebocode	niveau	Duur opleiding
Sport en bewegingsleider	95280	3	3 jaar

1.4 Kerntaken en werkprocessen

In het kwalificatiedossier staan voor elk beroep verschillende kerntaken en werkprocessen beschreven. Kerntaken zijn belangrijke werkzaamheden die centraal staan in dat beroep. Elke kerntaak bestaat uit een aantal werkprocessen.

In onderstaande tabel staan de kerntaken en de werkprocessen voor jouw opleiding weergegeven:

Kwalificatie	Sport en bewegingsleider
Crebocode	95280
Kerntaak 1 Aanbieden van activiteiten	1.1 Werft en informeert deelnemers 1.2 Bereidt sb-activiteiten voor 1.3 Voert sb activiteiten uit 1.4 Coacht en begeleidt sb-deelnemers 1.5 Beoordeelt het vaardigheidsniveau van sb- deelnemers
Kerntaak 2 Organiseren van wedstrijden, toernooien of evenementen	2.1 Stelt een plan op voor een wedstrijd, toernooi of evenement 2.2 Bereidt een wedstrijd, toernooi of evenement voor 2.3 Voert een wedstrijd, toernooi of evenement uit
Kerntaak3 Uitvoeren van organisatie- en professie-gebonden taken	3.1 Stemt de werkzaamheden af 3.2 Past eh(s)bo en reanimatie toe 3.3 Verricht beheer- en onderhoudstaken 3.4 Voert front- en backofficewerkzaamheden uit 3.5 Onderhoudt contacten met relevante personen en organisaties 3.6 Werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep 3.7 Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg 3.9 Evalueert de sb werkzaamheden

1.5 BPV

Elke mbo-deelnemer moet voor zijn opleiding stage lopen. Een stage heet in het mbo beroepspraktijkvorming (BPV).

Om het diploma van de opleiding te behalen moet je voldoen aan de eisen die de school stelt voor de BPV. Het minimum aantal door de school gestelde uren en/of dagen aan BPV moet zijn behaald en de stage of BPV moet met een voldoende zijn beoordeeld, hierbij wordt het oordeel van het leerbedrijf betrokken.

Voor overige specifieke informatie wordt naar het BPV handboek verwezen.

BPV onderdeel	Beschrijving van het BPV-onderdeel	Periode	Duur	Manier van beoordelen	Resultaat
BPV-1	De volgende werkprocessen worden geoefend: 1.1 t/m 1.5 2.3 3.1 t/m 3.7 en 3.9	3	3 dagen p/w 216u	De leermeester in samenwerking met de stagebegeleider en de docent sport en bewegen beoordelen a.d.h.v. beoordelingslijsten	Onvoldoende/ Voldoende
BPV-2	De volgende werkprocessen worden geoefend: 1.1 t/m 1.5 3.1 t/m 3.9	6	4 dagen p/w 288u	De leermeester in samenwerking met de stagebegeleider en de docent sport en bewegen beoordelen a.d.h.v. beoordelingslijsten	Onvoldoende/ Voldoende
BPV-3	De volgende werkprocessen worden geoefend: 1.1 t/m 1.5 2.1 t/m 2.3 3.1 t/m 3.7 en 3.9	9-10-11	P9/10: 3 dagen p/w 432u P11: 1 dag p/w 72u	De leermeester in samenwerking met de stagebegeleider en de docent sport en bewegen beoordelen a.d.h.v. beoordelingslijsten	Onvoldoende/ Voldoende

1.6 Generiek

Nederlands

Test, 0-meting taalniveautest

Alle studenten doen in de eerste week van het eerste leerjaar een taalniveautest. Op basis van de uitslag van deze test gaan de studenten werken op hun eigen niveau.

Formatief MBO niveau 3

De niveau 3 studenten werken in op niveau 2F. Zij werken in het formatieve deel aan drie leerlijnen:

- ViaStarttaal online, training taalverzorging/taalbeschouwing
- Portfolio, bewijsstukken van mondelinge en schriftelijke taalvaardigheden in de beroepscontext
- Examentraining

Voor de invulling van het portfolio wordt gebruik gemaakt van het lesboek en van opdrachten van de taal- of beroepsdocent. Waar mogelijk zijn de taalproducten beroepsgelateerd. De student is eigenaar van zijn taalportfolio.

In periode 1 tot en met 8 wordt aan het einde van de periode het portfolio beoordeeld op taalniveau en volledigheid.

Voorwaarde deelname examen MBO niveau 3

De niveau 3 student mag examen doen als hij of zij:

- de student heeft een eindtoets voor ViaStarttaal online op zijn eigen taalniveau gemaakt
- het portfolio is volledig

Summatief MBO niveau 3

De niveau 3 student doet 5 examens:

- Lezen 2F
- Luisteren 2F
- Schrijven 2F
- Spreken 2F
- Gesprekken voeren 2F

De examens vinden regulier plaats in periode 9, 10, 11 en 12. De student kan het programma versneld doorwerken en zo vanaf periode 6 examen doen. Dan ontstaat er ruimte om door te gaan met niveau 3F.

Rekenen

Test, 0-meting RekenNiveauTest

Studenten die een niveau 3-opleiding volgen, hebben als streefniveau 2F.

Zo snel als mogelijk is, krijgen alle studenten een RekenNiveauTest die aangeeft wat het werkelijke startniveau is en van waaruit gewerkt gaat worden naar het streefniveau.

Formatief MBO niveau 3

Gedurende drie jaar wordt gewerkt aan de 4 domeinen: Getallen-Verhoudingen-Meten en Meetkunde-Verbanden. Studenten kunnen ervoor kiezen om bij elk domein eerst een instaptoets te maken om te kijken welke vaardigheden ze reeds bezitten en waar meer aandacht aan besteed moet worden. Alleen als de student de instaptoets maakt, kan de docent besluiten dat het hoofdstuk mag worden overgeslagen omdat de student de stof al beheerst. In overleg wordt afgesproken hoe de student gaat werken aan de onderdelen (boek, computer of een combinatie hiervan). Indien een student ervoor kiest om de instaptoets niet te maken, dan maakt hij of zij alles uit het boek en/of studiemeter van het betreffende domein.

De student moet beginnen met het eerste domein. Dit zijn de basisvaardigheden. De volgorde waarin de overige domeinen geoefend worden, mag de student zelf bepalen. Ieder domein wordt afgerond met een domeintoets

waarin het gehele domein getoetst wordt. Wanneer de student bij de instaptoets laat zien dat hij alle afzonderlijke hoofdstukken al met een voldoende afrondt, dan kan hij direct daarna de domeintoets maken.

Na het afronden van de domeinen wordt samen met de student bekeken waar nog extra aandacht aan besteed moet worden. De student doet een examentraining waarin hij minimaal 2 proefexamens maakt en uiterlijk in P11 doet de student het afrondende examen.

In dit ene examen worden de vaardigheden van de 4 domeinen getoetst.

Een kopie van het voorblad van de domeintoets op papier of een certificaat van de digitale domeintoets wordt door de studenten in het portfolio gedaan.

De student werkt op zijn of haar eigen niveau. Dit kan in de praktijk betekenen dat de student eerder klaar is met het behalen van het streefniveau, dan de drie jaar dat de student er de tijd voor heeft. Na het behalen van het streefniveau heeft de student onderhoudsplicht. In deze tijd wordt bijvoorbeeld gewerkt naar het 3F-niveau, of moeilijke onderdelen worden nog eens herhaald. Ook zal de student aan meer specifieke rekenvragen voor het toekomstige beroep gaan werken.

GO MBO niveau 3

De niveau 3 student krijgt een GO voor rekenen als hij of zij:

-alle 4 de domeintoetsen heeft gemaakt

Summatief MBO niveau 3

De student maakt 1 examen waarin alle domeinen getoetst worden. Er is de mogelijkheid tot een herexamen.

Op het diploma wordt vermeld of het streefniveau is behaald of niet. Op de cijferlijst staat het cijfer voor het examen.

Engels

Formatief MBO niveau 3

De niveau 3 studenten werken op niveau A2/B1. Zij werken in het formatieve deel aan vijf vaardigheden (luisteren, lezen, schrijven, spreken en gesprekken voeren). Ter ondersteuning krijgen de studenten ook grammatica- en vocabulaire oefeningen en toetsen. Daarnaast werken ze uit het boek, wat gericht is op hun sector.

Voor de invulling van de portfolio krijgen studenten een checklist. Het bijhouden van het portfolio is de verantwoordelijkheid van de student.

GO MBO niveau 3

De niveau 3 student krijgt een GO als hij of zij:

- aan de eisen van de taalportfolio voldoet
- een voldoende heeft gehaald voor zijn/haar proefexamens

Summatief MBO niveau 3

De niveau 3 student doet 5 examens:

- Lezen
- Luisteren
- Schrijven
- Spreken
- Gesprekken voeren

Studenten die op een lager niveau presteren krijgen een aangepast ontwikkelingsplan.

Papiamentu

Formatief MBO niveau 3

De niveau 3 studenten werken op niveau B1. Zij werken in het formatief deel aan vijf vaardigheden (luisteren, lezen, schrijven, spreken en gesprekken voeren). Het streefniveau aan het eind van de opleiding is B1. Ter ondersteuning krijgen de studenten ook spelling, grammatica - , vocabulaire en oefeningen.

Ze werken uit het boek, met daarnaast verschillende syllabus die aangereikt worden in de desbetreffende periode.

Aan het einde van elke periode krijgen ze een toets.

De studenten moeten deze toetsen met een voldoende en waar dit van toepassing is met een voldoende cijfer afsluiten.

Voor de invulling van het portfolio krijgen studenten een checklist. Het bijhouden van het portfolio is de verantwoordelijkheid van de student.

- De inhoud van de portfolio moet met voldoende afgerond zijn

Studenten die op een lager niveau presteren krijgen een aangepast ontwikkelingsplan.

1.7 Loopbaan en Burgerschap

In de opleiding is er persoonlijke aandacht voor jou. De opleiding en daarmee dus jouw loopbaan begint al bij de intake. Je doorloopt een intake en je krijgt een Studieloopbaanbegeleider (SLB'er). Jouw SLB'er is je mentor. Hij of zij begeleidt je tijdens je opleiding en kijkt samen met jou steeds opnieuw naar jouw kwaliteiten, je wensen en je mogelijkheden voor persoonlijke en professionele ontwikkeling. In je POP bespreek je per periode aan welke leerdoelen je gaat werken. Dit kunnen dus zowel persoonlijke als professionele leerdoelen zijn.

Bij loopbaanoriëntatie wordt aandacht besteed aan je capaciteiten en motivatie, aan het plannen van je loopbaan, het zoeken naar een baan en aan netwerken. Tijdens de opleiding leer je hoe jij je hierin verder kunt ontwikkelen. Je leert bijvoorbeeld om na te denken over datgene wat je wilt bereiken in je opleiding of je beroep.

Voor deelnemers die extra ondersteuning nodig hebben, hebben we extra begeleiding. Hiervoor kun je in contact komen met de zorgcoördinator. De zorgcoördinator werkt samen met verschillende experts en instanties, zoals het EOZ, SVPCN en Jeugdzorg. Wat het meest geschikt is voor jou zoeken we samen uit. Bij je SLB'er en de zorgcoördinator kun je meer informatie hierover vragen.

Daarnaast is het belangrijk dat je leert hoe je actief deel uit kunt maken van de Bonairiaanse samenleving. Daarbij kun je onder andere denken aan het maken van politieke keuzes, je rechten en plichten als werknemer en je gedragen als kritische consument. Het onderdeel burgerschap bereidt jou voor op een volwaardige deelname aan de maatschappij en het goed kunnen functioneren in het beroep. De vaardigheden, houding en kennis die daarbij horen zijn beschreven in vier burgerschapsdimensies: de politiek-juridische dimensie, de economische dimensie, de maatschappelijk-sociale dimensie en de dimensie vitaal burgerschap.

Als student moet je minimaal voldoen aan de inspanningsverplichting die de opleiding hiervoor heeft gesteld. De eindwaardering voor Loopbaan en burgerschap is 'voldaan' of 'niet voldaan'.

1.8 Opleidingsprogramma

Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Theorievakken: - o Theorie KT 1 - o EHBO - o Anatomie	Theorievakken: - o Theorie KT 1 - o EHBO - o Anatomie - o Voorbereiding BPV	Theorievakken: - o Theorie KT 1 - o Theorie KT 2 - o Intervisie BPV	Theorievakken: - o Theorie KT 1 - o Theorie KT 2 - o Anatomie
Werkprocessen: - o 1.1-1.2-1.5 - o 3.1-3.2-3.6-3.7	Werkprocessen: - o 1.1-1.2-1.5 - o 3.1-3.2-3.6-3.7	Werkprocessen: - o 1.1-1.2-1.5 - o 2.1-2.2 - o 3.1-3.2-3.6-3.7	Werkprocessen: - o 1.1-1.2-1.5 - o 2.1-2.2 - o 3.1-3.2-3.6-3.7
Praktijkvakken: - o Eigen sportvaardigheden - o Anatomie GYM - o Didactiek practicum	Praktijkvakken: - o Eigen sportvaardigheden - o Anatomie GYM - o Didactiek practicum	Praktijkvakken: o Anatomie GYM	Praktijkvakken: - o Eigen sportvaardigheden - o Anatomie GYM - o Didactiek practicum
Werkprocessen: - o 1.3-1.4 - o 3.1-3.2-3.6-3.9	Werkprocessen: - o 1.3-1.4 - o 3.1-3.2-3.6-3.9	Werkprocessen: - o 1.3-1.4 - o 2.3 - o 3.1-3.2-3.6-3.9	Werkprocessen: - o 1.3-1.4 - o 2.3 - o 3.1-3.2-3.6-3.9
		Beroepspraktijkvorming: o Stage	
		Werkprocessen: - o 1.2-1.3-1.4-1.5 - o 2.3 - o 3.1-3.3-3.5-3.6-3.7-3.9	
Generieke vakken: - o Burgerschap - o Rekenen - o Nederlands - o Engels - o Papiaments - o ICT - o SLB	Generieke vakken: - o Burgerschap - o Rekenen - o Nederlands - o Engels - o Papiaments - o ICT - o SLB	Generieke vakken: - o Burgerschap - o Rekenen - o Nederlands - o Engels - o Papiaments - o ICT - o SLB	Generieke vakken: - o Burgerschap - o Rekenen - o Nederlands - o Engels - o Papiaments - o ICT - o SLB

Periode 5	Periode 6	Periode 7	Periode 8
Theorievakken: ○ Theorie KT 2 ○ Voeding en Sport ○ Fysiologie Werkprocessen: ○ 1.1-1.2-1.5 ○ 2.1-2.2 ○ 3.1-3.2-3.6-3.7 Praktijkvakken: ○ Eigen sportvaardigheden ○ Fysiologie GYM ○ Didactiek practicum Werkprocessen: ○ 1.3-1.4 ○ 2.3 ○ 3.1-3.2-3.6-3.9 Generieke vakken: ○ Burgerschap ○ Rekenen ○ Nederlands ○ Papiaments ○ Engels ○ SLB	Theorievakken: ○ Intervisie BPV Werkprocessen: ○ 1.1-1.2-1.5 ○ 2.1-2.2 ○ 3.1-3.2-3.6-3.7 Praktijkvakken: ○ Fysiologie GYM Werkprocessen: ○ 1.3-1.4 ○ 2.3 ○ 3.1-3.2-3.6-3.9 Beroepspraktijkvorming: ○ Stage Werkprocessen: ○ 1.2-1.3-1.4-1.5 ○ 2.1-2.2-2.3 ○ 3.1-3.3-3.5-3.6-3.7-3.9 Generieke vakken: ○ Burgerschap ○ Rekenen ○ Nederlands ○ Engels ○ SLB	Theorievakken: ○ Theorie KT 2 ○ KT 2 Project ○ Theorie KT 3 ○ Fysiologie ○ Sportmassage Werkprocessen: ○ 1.1-1.2-1.5 ○ 2.1-2.2 ○ 3.1-3.2-3.6-3.7 Praktijkvakken: ○ Fysiologie GYM ○ Keuze-sportvaardigheden ○ Didactiek practicum Werkprocessen: ○ 1.3-1.4 ○ 2.3 ○ 3.1-3.2-3.6-3.9 Generieke vakken: ○ Burgerschap ○ Rekenen ○ Nederlands ○ Papiaments ○ Engels ○ SLB	Theorievakken: ○ KT 2 Project ○ KT 3 Theorie Werkprocessen: ○ 1.1-1.2-1.5 ○ 3.1-3.2-3.6-3.7 Praktijkvakken: ○ Keuze-sportvaardigheden ○ Eigen sportvaardigheden ○ Didactiek practicum Werkprocessen: ○ 1.3-1.4 ○ 2.3 ○ 3.1-3.2-3.6-3.9 Generieke vakken: ○ Burgerschap ○ Rekenen ○ Nederlands ○ Papiaments ○ Engels ○ SLB
		PVB KERNTAAK 2	PVB KERNTAAK 2

Periode 9	Periode 10	Periode 11	Periode 12
Theorievakken: - o Theorie KT 1 - o Theorie KT 3 - o KT 3 Project - o Intervisie BPV	Theorievakken: - o Theorie KT 1 - o KT 3 Project - o Intervisie BPV	Theorievakken: - o Theorie KT 1 - o Theorie KT 4 - o KT 1 Project - o Intervisie BPV	Theorievakken: - o KT 1 Project - o Theorie KT 4
Werkprocessen: - o 1.1-1.2-1.5 - o 3.1-3.2-3.6-3.7	Werkprocessen: - o 1.1-1.2-1.5 - o 3.1-3.2-3.6-3.7	Werkprocessen: - o 1.1-1.2-1.5 - o 4.1-4.2* - o 5.2*	Werkprocessen: - o 1.1-1.2-1.5 - o 4.1-4.2* - o 5.2*
		Praktijkvakken: - o Keuze-sportvaardigheden - o Didactiek practicum	Praktijkvakken: - o Keuze-sportvaardigheden - o Didactiek practicum
		Werkprocessen: - o 1.3-1.4 - o 3.6 - o 5.3-5.6*	Werkprocessen: - o 1.3-1.4 - o 3.6 - o 5.3-5.6*
Beroepspraktijkvorming: o Stage	Beroepspraktijkvorming: o Stage	Beroepspraktijkvorming: o Stage	
Werkprocessen: - o 1.2-1.3-1.4-1.5 - o 3.1-3.3-3.5-3.6-3.7-3.9	Werkprocessen: - o 1.2-1.3-1.4-1.5 - o 3.1-3.3-3.5-3.6-3.7-3.9	Werkprocessen: - o 1.2-1.3-1.4-1.5 - o 3.1-3.3-3.5-3.6-3.7-3.9	
Generieke vakken: - o Burgerschap - o Rekenen - o Nederlands - o Engels - o SLB	Generieke vakken: - o Burgerschap - o Rekenen - o Nederlands - o Engels - o SLB	Generieke vakken: - o Burgerschap - o Rekenen - o Nederlands - o Engels - o SLB	Generieke vakken: - o Burgerschap - o Rekenen - o Nederlands - o Engels - o SLB
PVB Kerntaak 3	PVB Kerntaak 3		PVB kerntaak 1

*Werkprocessen van kerntaak 4 en 5 worden aangeboden in leerjaar drie ter voorbereiding voor studenten die na hun diplomering bij niveau 4 willen instromen.

1.9 Ontwikkelingsgericht toetsplan beroepsdeel

Toetsplan beroepsdeel							
Code	Naam toets	Werk processen	Toetsvorm en inhoud toets	Duur toets	Locatie	Periode	Beoordeling
EHBO	EHBO	3.2	Praktijktoets EHBO EHBO certificaat	60 min	School	2	Behaald / Niet behaald
L&L1	Ontwikkelingstoets Les en leiding geven	1.1 1.2 1.3 1.4 1.5	Praktijktoets Lesgeven 4 Lesvoorbereiding maken 1 Les van 45 minuten geven CGI	60 min	School - BPV	4	OVG
SVH1	Sportvaardigheid	1.3 1.4	Sportvaardigheid leerjaar 1 Norm: 5 v/d 7	Lj 1	School & Extern	4	OVG
ORG1	Vorbereiding van een kleinschalig evenement	2.1 2.2	Maken van planningsverslag + draaiboek	4 uur	School & Extern	4	Cijfer
ORG2	Uitvoeren van een kleinschalig evenement	2.3	Uitvoeren van kleinschalig evenement CGI	Dag delen	School & Extern	5	Cijfer
L&L2	Ontwikkelingstoets Les en leiding geven	1.1 1.2 1.3 1.4 1.5	Praktijktoets Lesgeven 4 Lesvoorbereiding maken 1 Les van 45 minuten geven CGI	60 min	School- BPV	8	OVG
SVH2	Sportvaardigheid	1.3 1.4	Sportvaardigheid leerjaar 2 Norm: 4 v/d 6	Lj 2	School & Extern	8	OVG
FYS	Fysiologie	1.4 1.5	Trainingsplan	9 weken	School	8	OVG

1.10 Ontwikkelingsgericht toetsplan generiek

Ontwikkelingsgericht toetsplan generiek					
Vak	Inhoud	Toetsvorm	Locatie	Streef niveau	Periode
Nederlands	Portfolio Nederlands 2F: (Beroepsgerichte) opdrachten lezen, luisteren, schrijven, spreken en gesprekken voeren. De docent verschaft een lijst met de opdrachten die in het portfolio moet zitten.	Portfolio	MBO	2F	Uiterlijk periode 10
	Taalbeheersing / taalverzorging: Stijl, grammatica, spelling, werkwoordspelling, woordenschat, spreekwoorden/uitdrukkingen	Digitale eindtoets	MBO, computerlokaal	2F	Uiterlijk periode 10
Rekenen	Getallen	Digitaal of schriftelijk	MBO	2F	Uiterlijk periode 11
	Verhoudingen	Digitaal of schriftelijk	MBO	2F	Uiterlijk periode 11
	Metten en meetkunde	Digitaal of schriftelijk	MBO	2F	Uiterlijk periode 11
	Verbanden	Digitaal of schriftelijk	MBO	2F	Uiterlijk periode 11
Engels	Luisteren	Digitaal of schriftelijk	MBO	A2	Uiterlijk P11
	Spreken	Presentatie	MBO	A1	Uiterlijk P11
	Gesprekken voeren	gesprek	MBO	A2	Uiterlijk P11
	Lezen	Digitaal of schriftelijk	MBO	A2	Uiterlijk P11
	Schrijven	Digitaal of schriftelijk	MBO	A2	Uiterlijk P11
Papiamentu	Luisteren	Digitaal of schriftelijk	MBO	B2	Vanaf P2
	Spreken	Presentatie	MBO	B1	Vanaf P2
	Gesprekken voeren	Gesprek	MBO	B1	Vanaf P2
	Lezen	Digitaal of schriftelijk	MBO	B1	Vanaf P2
	Schrijven	Digitaal of schriftelijk	MBO	B1	Vanaf P2
ICT	MS Outlook	Toets Instruct online, losse toets	MBO, Theorie-lokaal	Zie opmerkingen	Uiterlijk periode 4
	MS Word	Toets Instruct online, losse toets	MBO, theorie-lokaal	Zie opmerkingen	Uiterlijk periode 4
	MS Excel	Toets Instruct online, losse toets	MBO, theorie-lokaal	Zie opmerkingen	Uiterlijk periode 4
	MS PowerPoint	Toets Instruct online, losse toets	MBO, theorie-lokaal	Zie opmerkingen	Uiterlijk periode 4

Opmerking bij ICT vaardigheden: Indien alle onderdelen, voor niveau 2 afgerond worden met een score van 5.5 of voor niveau 3 en 4 met een score van 70% of hoger zijn afgerond, ontvangt de student een certificaat.

1.11 Aantal uren

Deze opleiding kent de leerweg:

- Beroepsopleidende leerweg (BOL)

Het aantal uren onderwijs dat je per studiejaar krijgt, hangt af van de leerweg BOL of BBL.

Opleidingsjaar	1	2	3
Begeleide uren op school	702	668	412
BPV	216	288	504
Totaal begeleide uren	918	956	916
Onbegeleide uren	668	644	684
Totaal per jaar	1600	1600	1600
Totaal opleiding	4800		

BOT Begeleide onderwijstijd door de school (zonder bpv) zijn alle uren die je onder begeleiding van een docent of instructeur doorbrengt. Dat zijn dus de lessen, de toets-uren en de examenuren. **BPV klokuren BPV of stage**

TOT = BOT + BPV

Naast je totale uren onderwijs besteed je een aantal uren zelfstandig (z) aan je studie. $TOT + Z = \text{Studielast}$. Op pagina 4 heb je gelezen hoeveel je studielast is.

1.12 Lessentabel van jouw opleiding

Elke opleiding bestaat uit verschillende vakken (leereenheden) en stageperiodes (BPV).

Hieronder staan in de lessentabel per studiejaar van jouw opleiding de geplande uren per vak, onderdeel en BPV periode opgenomen, Elk studiejaar bestaat uit vier onderwijsperiodes.

Schooljaar 1	Periode 1		Periode 2		Periode 3		Periode 4	
	lesuren per week	klokuren per week	lesuren per week	klokuren per week	lesuren per week	klokuren per week	lesuren per week	klokuren per week
Generieke vakken								
Nederlands	3	2	3	2	3	2	3	2
Engels	2	2	2	2	2	2	2	2
Papiamentu	2	2	2	2	1	1	2	2
Spaans	0	0	0	0	0	0	0	0
Rekenen	2	2	2	2	2	2	2	2
Burgerschap	1	1	1	1	1	1	1	1
SLB	2	2	2	2	1	1	2	2
ICT	1	1	1	1	1	1	1	1
Beroepsgerichte vakken								
Theorie	5	4	5	4	3	2	4	3
Praktijk	12	9	10	8	0	0	12	9
Terugkomuren BPV	0	0	2	2	1	1	0	0

BPV	0	0	0	0	32	24	0	0
Generieke vakken per week	13	10	13	10	11	8	13	10
Beroepsgerichte vakken per week	17	13	17	13	4	3	16	13
Totaal lessen per week	30	23	30	23	15	11	29	23
Totaal BPV per week	0	0	0	0	32	24	0	0
Aantal lesweken per periode	9	9	9	9	9	9	9	9
Totaal aantal uren per periode	270	203	270	203	423	317	270	203

Schooljaar 2	Periode 5		Periode 6		Periode 7		Periode 8	
	lesuren per week	klokuren per week	lesuren per week	klokuren per week	lesuren per week	klokuren per week	lesuren per week	klokuren per week
Generieke vakken								
Nederlands	3	2	2	2	3	2	3	2
Engels	1	1	1	1	1	1	1	1
Papiamentu	2	2	0	0	2	2	2	2
Rekenen	2	2	1	1	2	2	2	2
Burgerschap	1	1	1	1	1	1	1	1
SLB	1	1	1	1	1	1	1	1
Beroepsgerichte vakken								
Theorie	3	2	2	2	3	2	3	2
Praktijk	9	8	0	0	20	15	20	15
Terugkomuren BPV	0	0	1	1	0	0	0	0
BPV								
alleen klokuren invullen!!	0	0	43	32	0	0	0	0
Generieke vakken per week	10	8	6	5	10	8	10	8
Beroepsgerichte vakken per week	12	9	3	2	23	17	23	17
Totaal lessen per week	22	17	9	7	33	25	33	25
Totaal BPV per week	0	0	43	32	0	0	0	0
Aantal lesweken per periode	9	9	9	9	9	9	9	9
Totaal aantal uren per periode	198	149	465	349	297	223	297	223

Schooljaar 3	Periode 9		Periode 10		Periode 11		Periode 12	
	lesuren per week	klokuren per week	lesuren per week	klokuren per week	lesuren per week	klokuren per week	lesuren per week	klokuren per week
Generieke vakken								
Nederlands	2	2	2	2	2	2	2	2
Engels	2	2	2	2	2	2	2	2
Papiamentu	0	0	0	0	0	0	0	0
Spaans	0	0	0	0	0	0	0	0
Rekenen	2	2	2	2	2	2	2	2
Burgerschap	1	1	1	1	0	1	0	1
SLB	1	1	1	1	1	1	1	1
ICT	0	0	0	0	0	0	0	0
Beroepsgerichte vakken								
Theorie	2	2	2	2	2	2	2	2
Praktijk	3	2	3	2	7	5	7	5
Terugkomuren BPV	1	1	1	1	1	1	0	0
BPV								
alleen klokuren invullen!!	32	24	32	24	11	8	0	0
Generieke vakken per week								
	8	6	8	6	8	6	8	6
Beroepsgerichte vakken per week								
	6	5	6	5	10	8	9	7
Totaal lessen per week	14	11	14	11	18	14	17	13
Totaal BPV per week	32	24	32	24	11	8	0	0
Aantal lesweken per periode	9	9	9	9	9	9	9	9
Totaal aantal uren per periode	414	311	414	311	258	194	153	115

(De uren tabellen voor de schooljaren kunnen mogelijk nog aangepast worden.)

1.13 Studievoortgang en overgangsnormen

Tijdens je opleiding wordt je begeleidt door je studieloopbaanbegeleider. Samen bespreek je regelmatig je of je voortgang naar verwachting verloopt.

Soms heb je ondersteuning nodig, dan staat de zorg coördinator klaar om bij eventuele ondersteuning te helpen. Vraag je studieloopbaanbegeleider naar de mogelijkheden.

Twee keer per jaar krijg je een studieadvies. Lees hieronder hoe dat precies in zijn werk gaat.

Studieadvies

Één jaar heeft vier periodes en per periode worden de resultaten van de studenten besproken. De resultatenbespreking wordt samen met de teamleider doorgenomen.

Gedurende je opleiding krijg je twee keer per jaar advies hoe jij het beste verder kunt met je opleiding. Dit studieadvies is afhankelijk van je resultaten, je houding op school en in het leerbedrijf. We kijken bijvoorbeeld naar je motivatie, je ontwikkeling als aankomend beroepsuitoefenaar en naar de resultaten die je tot dat moment hebt behaald.

Om studieadvies te kunnen geven wordt per student een studentenbespreking gehouden.

- ✓ Er wordt door docenten gekeken of je voldoende studieresultaten hebt behaald;
- ✓ Docenten vullen beoordelingsformulier studiehouding in;
- ✓ SLB'er maakt een overzicht en doet een voorstel voor de beoordeling van de studie- en/of werkhouding;
- ✓ SLB'er maakt een overzicht van studenten die een officiële waarschuwing ongeoorloofd verzuim hebben gehad;
- ✓ Het docententeam neemt een eindbesluit over het studieadvies;
- ✓ In een persoonlijk gesprek wordt het studieadvies met jou besproken en worden er eventuele afspraken gemaakt en vastgelegd;
- ✓ Te veel ongeoorloofd verzuim leidt tot een geel of zelfs rood studieadvies.

Het studieadvies delen we vervolgens in drie kleuren in: groen, geel en rood.

- **Groen:** je krijgt een positief advies:
je doet het voldoende / ruimvoldoende / goed / prima.
- **Geel:** je krijgt een waarschuwing en gebonden afspraken om ernstige studievertraging te voorkomen.
- **Rood:** omdat je studieachterstand te groot is, adviseren wij jou om te stoppen met deze opleiding.
Samen met je SLB'er ga je kijken wat je nu moet gaan doen.

De school kan dit omzetten in een bindend advies om naar een andere opleiding te gaan zoeken, al dan niet binnen het SGB MBO. Slechts in uitzonderingsgevallen mag je je opleiding doubleren.

Een negatief advies komt nooit uit de lucht vallen: er moet minstens één waarschuwing aan vooraf zijn gegaan. En met een waarschuwing krijg je de kans om, met begeleiding van je studieloopbaan begeleider, jezelf op de zwakke punten te verbeteren. Echter: twee keer achter elkaar geel wordt rood.

De relatie tussen studieadvies en aanwezigheid:

Je aanwezigheid bij alle onderwijsactiviteiten is verplicht. Wij als school en jij als student moeten ons daarbij houden aan wettelijke regelingen, zoals die van de leerplicht, kwalificatieplicht en studiefinanciering. Zo zijn wij als school verplicht je afwezigheid al vanaf 16 lesuren door te geven aan een leerplichtambtenaar of aan de studiefinanciering.

Overgangsnormen

Sommige opleiding hebben bepaald wat de overgangsnormen zijn voor jou om door te kunnen stromen naar een volgende fase (bijvoorbeeld het volgende leerjaar). De (overgangs-)normen voor jouw opleiding staan hieronder beschreven:

- Loopbaan & Burgerschap: minimaal 2 dimensies afgerond
- Vaktheorie: gemiddeld VOLDOENDE
- Practicum: alle opdrachten VOLDAAAN
- Top-modules: VOLDAAAN

2. Examenprogramma en diplomeringseisen

Het examen van de opleiding bestaat uit de volgende onderdelen:

- Beroepsdeel
- Nederlands generiek
- Rekenen generiek
- Engels generiek

Om het diploma van de opleiding te behalen moet je daarbij voldoen aan de eisen die de school stelt voor de BPV en aan de verplichting voor Loopbaan & burgerschap.

Voor Burgerschap moeten de onderliggende toetsen worden opgenomen als bewijslast in het diplomadossier. Voor loopbaan moet de BPV-overeenkomst worden opgenomen.

Verzoeken voor vrijstelling voor Loopbaan en Burgerschap kunnen ingediend worden bij de teamexamencommissie (TEC) met bijbehorende formulier.

Voordat je aan je examens begint, krijg je de richtlijnen rond examinering. In deze richtlijnen staan wat je rechten en plichten zijn bij het maken van examens.

Aanvragen van aangepaste examinering (bijv. vanwege dyslexie of andere beperking) verloopt via de TEC en vervolgens accordering door de Examencommissie. Zie hiervoor het examenreglement.

LET OP: aanvragen voor aangepaste examinering dient voor aanvang van het onderwijs te worden ingediend.

2.1 De beroepsgerichte examinering

In onderstaande tabel zie je welke beroepsgerichte (basis + profieldeel) examenonderdelen geëxamineerd worden. In de tabel kun je lezen in welke vorm het examen wordt afgenomen, waar en op welk moment van de opleiding.

Beoordeling op driepuntschaal

Het eindoordeel van de kerntaak wordt uitgedrukt in een driepuntschaal: 'goed', 'voldoende' of 'onvoldoende'.

Code	Examen vorm	Kerntaak	Exameninhoud/ werkprocessen	Periode afname	Duur examen	Plaats afname	Resultaat
19SB3-A	Proeve	1	Proeve 1: Lessenreeks 1.1 Werft en informeert SBdeelnemers 1.2 Bereidt SB-activiteiten voor 1.3 Voert SB-activiteiten uit 1.4 Coacht en begeleidt SBdeelnemers 1.5 Beoordeelt het vaardigheidsniveau van de SB-deelnemers	Periode 12	1 les, uitvoering activiteit 45 min-60 min	School/ Stage- bedrijf	Onvoldoende/ Voldoende/ Goed
19SB3-B	Proeve	2	Proeve 2: Het kleinschalig evenement: 2.1 Stelt een plan op voor een wedstrijd, toernooi of evenement 2.2 Bereidt een wedstrijd, toernooi of evenement voor 2.3 Voert een wedstrijd, toernooi of evenement uit	Periode 7 en 8	1 dagdeel, Activiteit minimaal 4 uur	Stage- bedrijf	Onvoldoende/ Voldoende/ Goed

19SB3-C	Proeve	3	Proeve 3: Werk in uitvoering binnen de SB-organisatie 3.1 Stemt de werkzaamheden af 3.2 Past EHBSO en reanimatie toe 3.3 Verricht beheer- en onderhoudstaken 3.4 Voert front- en backoffice werkzaamheden uit 3.5 Onderhoudt contacten met relevante personen en organisaties 3.6 Werkt aan deskundigheid-bevordering en professionalisering van het beroep 3.7 Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg 3.9 Evalueert de (SB-) werkzaamheden	Periode 9 en 10	Portfolio 16 weken CGI 30 minuten	Stage-bedrijf	Onvoldoende/ Voldoende/ Goed
---------	--------	---	---	-----------------	--	---------------	------------------------------------

2.2 Nederlands

Code	Examen vorm	Vaardigheid	Streef niveau	Afname vanaf periode	Duur examen	Plaats afname	Resultaat
Deviant-VIA-Lezen-2F-004-A Deviant-VIA-Lezen-2F-004-B Deviant-VIA-Lezen-2F-004-C Deviant-VIA-Lezen-2F-004-D Deviant-VIA-Lezen-2F-004-E	Schriftelijk	Lezen	2F	P7	60 minuten	School	Behaald / Niet Behaald
Deviant-VIA-Luisteren-2F-004-A Deviant-VIA-Luisteren-2F-004-B Deviant-VIA-Luisteren-2F-004-C Deviant-VIA-Luisteren-2F-004-D	Schriftelijk	Luistern	2F	P7	45 minuten	School	Behaald / Niet Behaald
Deviant-VIA-Schrijven-2F-004-A Deviant-VIA-Schrijven-2F-004-B Deviant-VIA-Schrijven-2F-004-C Deviant-VIA-Schrijven-2F-004-D Deviant-VIA-Schrijven-2F-004-E	Schriftelijk	Schrijven	2F	P7	120 minuten	School	Behaald / Niet Behaald
Deviant-VIA-Spreken-2F-004-A	Mondeling	Spreken	2F	P7	15 minuten	School	Behaald / Niet Behaald
Deviant-VIA-Gesprekken-2F-004-A	Mondeling	Gesprekken voeren	2F	P7	15 minuten	School	Behaald / Niet Behaald

2.3 Rekenen

Code	Examen vorm	Vaardigheid	Streef niveau	Afname vanaf periode	Duur examen	Plaats Afname	Resultaat
Deviant-2F-007-A deel I en II Deviant-2F-007-B deel I en II	Schriftelijk	Getallen; Verhoudingen; Meten en Meetkunde; Verbanden	2F	P7	90 minuten	School	Behaald / Niet Behaald

2.4 Engels

Code	Examen vorm	Vaardigheid	Streef niveau	Afname vanaf	Duur examen	Plaats afname	Resultaat
Deviant A2 Examen luisteren Engels Versie A t/m L	schriftelijk	luisteren	A2	P7	45 minuten	School	Behaald / Niet Behaald
Deviant A2 Examen lezen Engels Versie A t/m F	schriftelijk	lezen	A2	P7	90 minuten	School	Behaald / Niet Behaald
Deviant A2 Examen schrijven Engels Versie A t/m I	schriftelijk	schrijven	A2	P7	90 minuten	School	Behaald / Niet Behaald
Deviant A1 Examen spreken Engels Versie A t/m C	mondeling	spreken	A1	P7	15 minuten	School	Behaald / Niet Behaald
Deviant A2 Examen gesprekken voeren Engels Versie A t/m C	mondeling	gesprekken voeren	A2	P7	60 minuten	School	Behaald / Niet Behaald

2.5 Burgerschap

Code	Dimensies	Bewijsstuk	Periode	Plaats	Resultaat
19LPB	Eindgesprek Loopbaan 'De reflecterende beroepsbeoefenaar'	Bewijs eindgesprek	P12	School	Voldaan / Niet Voldaan
19BUR	Politiek-juridische dimensie Economische dimensie Sociaal-maatschappelijke dimensie Dimensie vitaal burgerschap	Certificaat	P1 t/m 10	School	Voldaan / Niet Voldaan
	Eindgesprek Burgerschap	Eindverslag Bewijs eindgesprek	P10		

2.6 Diplomerings

Wat moet je doen om de Beroepsgerichte eisen voldoende af te sluiten?

Proeven	Resultaat
Kerntaak 1: Aanbieden van activiteiten	Voldoende / Goed
Kerntaak 2: Organiseren van wedstrijden, toernooien of evenementen	Voldoende / Goed
Kerntaak 3: Uitvoeren van organisatie- en professie- gebonden taken	Voldoende / Goed
Beroepspraktijkvorming	
BPV1: Oefenen in vaardigheden: Lessenreeks	Voldoende
BPV2: Oefenen in vaardigheden: Het kleinschalig evenement	Voldoende
BPV3: Oefenen in vaardigheden: Werk in uitvoering binnen de SB-organisatie	Voldoende

Wat moet je doen om te voldoen aan de inspanningsverplichting voor Burgerschap en Loopbaan?

Burgerschap: Je moet voldaan hebben aan de opdrachten van Loopbaan en Burgerschap.

Loopbaan: Het eindgesprek 'De reflecterende beroepsbeoefenaar' moet beoordeeld zijn met 'Voldaan'.

Wat moet je doen om te voldoen aan de inspanningsverplichting voor Engels en Papiaments?

Je moet je de lessen hebben gevolgd.

Welke examens talen en rekenen moet je gemaakt hebben?

Taalvaardigheden	Nederlands	Engels
Lezen	✓	✓
Luisteren	✓	✓
Schrijven	✓	✓
Spreken	✓	✓
Gesprekken voeren	✓	✓

Rekenexamen	✓
-------------	---

Als je bovenstaande resultaten hebt behaald, ontvang je het diploma.

2.7 Vrijstellingen

Op basis van eerder behaalde resultaten in een vorige opleiding, kun je bij de teamexamencommissie (TEC) verzoeken om vrijstelling van examens.

Vrijstellingsregeling beroepsspecifieke examens

De TEC kan op basis van eerder behaalde resultaten bij een erkende MBO-opleiding besluiten tot vrijstelling. De TEC houdt bij het verlenen van de vrijstelling rekening met de datum waarop het eerdere resultaat is behaald.

Vrijstellingsregeling generieke examens

Vanaf het moment dat er sprake is van centrale examens voor Nederlandse taal en rekenen is onder bepaalde voorwaarden vrijstelling mogelijk voor een student die in een eerdere MBO-opleiding examen heeft gedaan in deze examenonderdelen. Dit geldt ook voor een student die examen heeft gedaan in het havo of vwo en vanwege overstap of doorstroom binnen twee studiejaar een (nieuwe) beroepsopleiding afrondt.

De student vraagt bij de TEC een vrijstelling aan. De TEC stelt vast of de student in aanmerking komt voor vrijstelling.

Het verlenen van vrijstelling is onder andere afhankelijk van of eerder behaalde examens gebaseerd zijn op de referentieniveaus en de datum waarop het eerdere resultaat is. De TEC kan de aanvrager informeren over de precieze voorwaarden.

2.8 Herkansingen

Volgens het examenreglement heeft een student die onderwijs volgt recht op twee aanbiedingen per examen. Een extra aanbieding dient door de TEC te worden goedgekeurd. De student dient hiervoor een aanvraag in bij de TEC en onderbouwt deze, zo mogelijk met bewijsdocumenten.

Een extraneus – dat is een student die is ingeschreven als examendeelnemer en geen onderwijs volgt - heeft recht op één aanbieding per examen.

2.9 Examenreglement

Iedere opleiding heeft regels voor het onderwijs en de examens. Alle regels rond examinering staan in het examenreglement van de mbo, dat je kunt vinden op de website www.mbobonaire.com. In het examenreglement vind je onder andere wat je moet doen als je het niet eens bent met de uitslag van het examen en ook de wijze waarop en de termijn waarbinnen de uitslag van een toets of examen bekend wordt gemaakt.